Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Αλιείας

2025/2054(INI)

24.09.2025

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τον ρόλο της ωκεάνιας διπλωματίας στην ανταγωνιστικότητα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ
(2025/2054(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Željana Zovko

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....9

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον ρόλο της ωκεάνιας διπλωματίας στην ανταγωνιστικότητα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ

(2025/2054(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 43,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, της 10ης Δεκεμβρίου 1982,

– έχοντας υπόψη την κοινή αλιευτική πολιτική της ΕΕ, καθώς και την εξωτερική της διάσταση,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2025, με τίτλο «Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς» (COM (2025) 0281) και την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 24ης Ιουνίου 2022, με τίτλο «Καθορισμός της πορείας για έναν βιώσιμο γαλάζιο πλανήτη — κοινή ανακοίνωση σχετικά με το θεματολόγιο της ΕΕ για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών» (JOIN (2022) 0028), η οποία καθορίζει τέσσερις βασικές προτεραιότητες: ενίσχυση του παγκόσμιου πλαισίου διακυβέρνησης για τους ωκεανούς, επίτευξη βιωσιμότητας των ωκεανών έως το 2030, βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας στη θάλασσα και προώθηση της επιστήμης και της γνώσης των ωκεανών,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη διακυβέρνηση των ωκεανών, την αλιεία και τη γαλάζια οικονομία,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A10-0000/2025),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ωκεανοί και οι θάλασσες καλύπτουν το 71 % της επιφάνειας της γης και πάνω από το 65 % του εδάφους της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ εποπτεύει τη μεγαλύτερη συλλογική θαλάσσια περιοχή στον κόσμο, η οποία περιλαμβάνει 25 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα αποκλειστικών οικονομικών ζωνών, μια ακτογραμμή άνω των 70 000 χλμ., ενώ το 40 % των πολιτών της ζει σε απόσταση έως 50 χλμ. από τη θάλασσα·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αλιευτικός στόλος της ΕΕ, ο οποίος ενσαρκώνει την παρουσία της ΕΕ στις θάλασσες και περιλαμβάνει περίπου 69 000 σκάφη, είναι ένας από τους βιωσιμότερους και αυστηρότερα διοικούμενους αλιευτικούς στόλους στον κόσμο, αλλά αντιμετωπίζει συρρικνούμενες ποσοστώσεις, υψηλό λειτουργικό κόστος, επαχθείς ρυθμίσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό από τρίτες χώρες με ασθενέστερα

πρότυπα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ εισάγει το 70 % των θαλασσινών της, δημιουργώντας στρατηγική εξάρτηση, υπονομεύοντας την αυτάρκεια και εκθέτοντας τον τομέα σε αθέμιτες πρακτικές·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι μέλος 18 περιφερειακών οργανισμών διαχείρισης της αλιείας και διαδραματίζει ηγετικό ρόλο σε πολυμερείς διαπραγματεύσεις σχετικά με τους κανόνες που αφορούν τη διαχείριση της αλιείας και τις πρακτικές διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και την εφαρμογή τους·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οξίνιση των ωκεανών, τα θαλάσσια απορρίμματα, η υποβάθμιση των οικοτόπων και η κλιματική αλλαγή απειλούν τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, ενώ η παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη (ΠΑΑ) αλιεία και οι σκιώδεις στόλοι απειλούν τη βιοποικιλότητα και την αλιεία της ΕΕ και δημιουργούν αθέμιτο ανταγωνισμό·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Brexit επέφερε νέες περιπλοκές στη διακυβέρνηση της αλιείας της ΕΕ στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό, επηρεάζοντας την κατανομή των ποσοστώσεων, την πρόσβαση σε αλιευτικά πεδία και τη δυναμική του εμπορίου·

Ενίσχυση της ωκεάνιας διπλωματίας

1. επισημαίνει ότι η ΕΕ βρίσκεται σε μοναδική θέση για να ηγηθεί της παγκόσμιας διακυβέρνησης των ωκεανών λόγω του μεγέθους της θαλάσσιας περιοχής της, του οικονομικού βάρους της και της νομικής και ρυθμιστικής ηγεσίας της· υπενθυμίζει ότι η ΕΕ έχει τη μεγαλύτερη αποκλειστική οικονομική ζώνη στον κόσμο και έχει ήδη δεσμευτεί για τη διαφύλαξη των θαλάσσιων πόρων της για τις μελλοντικές γενιές·

2. ζητεί την ενσωμάτωση της ωκεάνιας διπλωματίας στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ για την προάσπιση μιας θαλάσσιας τάξης που βασίζεται σε κανόνες, τη διασφάλιση της βιώσιμης εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων, την προώθηση των προτύπων της ΕΕ και την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας και των σκιωδών στόλων, της πειρατείας και των εχθρικών ή βίαιων δράσεων εναντίον αλιευτικών σκαφών και υποδομών της ΕΕ, ιδίως των υποθαλάσσιων υποδομών, με ειδικά μέτρα, όπως οι ναυτικές αποστολές·

3. εκφράζει ικανοποίηση για το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς ως ολοκληρωμένη στρατηγική που συνδυάζει την ασφάλεια στη θάλασσα, την προστασία του εμπορίου, την περιβαλλοντική ευθύνη και τη διπλωματία· υπογραμμίζει ότι, μέσω ενός συνδυασμού ναυτικών εφαρμογών, επιτήρησης των υποδομών, μέτρων ασφάλισης και σταθεροποίησης της αγοράς, ενισχυμένης άμυνας στον κυβερνοχώρο και αυστηρής επιβολής της νομοθεσίας, η ΕΕ μπορεί να διατηρήσει ασφαλείς και αξιόπιστες εμπορικές οδούς, ενισχύοντας έτσι την αξιοπιστία και τον ηγετικό της ρόλο σε μία βασιζόμενη σε κανόνες παγκόσμια τάξη·

4. χαιρετίζει το επικείμενο νέο σύμφωνο για τη Μεσόγειο ως εμβληματική πρωτοβουλία για την ενίσχυση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας στην περιοχή· καλεί την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με την Ένωση για τη Μεσόγειο και άλλους περιφερειακούς φορείς, να δώσει προτεραιότητα στην εφαρμογή του εν λόγω

συμφώνου και να αξιοποιήσει την εμπειρία και τις βέλτιστες πρακτικές προηγούμενων τέτοιων πρωτοβουλιών, προκειμένου να διασφαλίσει απτά οφέλη για τις παράκτιες κοινότητες, τα οικοσυστήματα και την οικονομική ανθεκτικότητα σε ολόκληρη τη λεκάνη της Μεσογείου·

5. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως την ισχυρή ωκεάνια διπλωματία ως στρατηγικό εργαλείο για την προώθηση κοινών στόχων μέσω περιφερειακών οργανισμών διαχείρισης της αλιείας και συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ), με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση πραγματικά ισότιμων όρων ανταγωνισμού και θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των αλιέων της ΕΕ και των αλιέων από τρίτες χώρες, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη να διατηρήσει η ΕΕ έναν αλιευτικό στόλο που θα μπορεί να αξιοποιήσει τις νέες αλιευτικές δυνατότητες που δημιουργούνται από την επέκταση των ΣΣΒΑ·

6. υποστηρίζει την ενσωμάτωση διατάξεων για την ασφάλεια των θαλάσσιων και κρίσιμων υποδομών στις εμπορικές συμφωνίες και εταιρικές σχέσεις της ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι η ασφάλεια στη θάλασσα θα καταστεί βασική συνιστώσα της στρατηγικής Global Gateway της ΕΕ και του εξωτερικού οικονομικού και διπλωματικού θεματολογίου της ΕΕ·

7. λαμβάνει θετικά υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2022, σχετικά με το θεματολόγιο της ΕΕ για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών και την πρόσφατη έγκριση του ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς από την Επιτροπή, το οποίο υποστηρίζεται από χρηματοδότηση ύψους 1 δισεκατομμυρίου EUR για τη διαφύλαξη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και την ενίσχυση της ανάπτυξης μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας· επικροτεί την ενσωμάτωση του ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς στην πυξίδα ανταγωνιστικότητας της ΕΕ ως στρατηγικού στοιχείου για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της ΕΕ·

8. παροτρύνει την ΕΕ να στηρίξει τα ενδιαφερόμενα μέρη στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ναυτιλιακής βιομηχανικής συμμαχίας που θα ενσωματώνει την αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια, τη ναυπηγική βιομηχανία, τις στρατηγικές επενδύσεις και την τεχνολογία, αναγνωρίζοντας παράλληλα την αλληλεξάρτηση όλων των θαλάσσιων τομέων όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και τη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων·

9. καλεί την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης να αυξήσει σημαντικά τις επενδύσεις στην κατάρτιση ευρωπαίων διπλωματών σε θέματα που σχετίζονται με τους ωκεανούς, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της εμπειρογνωμοσύνης στη θαλάσσια και ωκεάνια διακυβέρνηση στο πλαίσιο των αντιπροσωπειών και των αποστολών της ΕΕ σε τρίτες χώρες, ιδίως σε παράκτιες χώρες· ζητεί τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης στην προώθηση της στρατηγικής σημασίας του ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς·

Ανταγωνιστικότητα στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

10. Τονίζει την ανάγκη να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για έργα που ενισχύουν την επισιτιστική ασφάλεια· ζητεί να απλουστευθεί η πρόσβαση για χερσαίες και παράκτιες περιοχές μέσω της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τις τοπικές αρχές ως βασικά βήματα για τη διατήρηση ενός βιώσιμου

και ανταγωνιστικού τομέα υδατοκαλλιέργειας·

11. παροτρύνει την Επιτροπή να αξιολογήσει ενδελεχώς τους διαρθρωτικούς παράγοντες και τις τάσεις που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και κερδοφορία της αλιείας·

12. ζητεί τη λήψη στοχευμένων μέτρων για τη διασφάλιση της ανανέωσης των γενεών και την ενίσχυση της ελκυστικότητας της σταδιοδρομίας στον τομέα της αλιείας μέσω επενδύσεων σε σύγχρονους, ασφαλείς και ψηφιοποιημένους αλιευτικούς στόλους, προγραμμάτων κατάρτισης, πρωτοβουλιών πρόληψης των ασθενειών και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους λιμένες και τους τελωνειακούς ελέγχους, αξιοποιώντας πλήρως έναν νέο τελωνειακό οργανισμό της ΕΕ, να προστατεύσουν τους αλιείς από τους διακινητές ναρκωτικών και μεταναστών και να ενισχύσουν την ιχνηλασιμότητα των εισαγόμενων θαλάσσιων προϊόντων·

13. ζητεί τη στήριξη της ανανέωσης των αλιευτικών στόλων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές (ΕΑΠ), προκειμένου να διασφαλιστεί το μέλλον του αλιευτικού τομέα στις ΕΑΠ και ως συμβολή στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη· ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει ιδιαίτερο ρόλο για τις ΕΑΠ στις ΣΣΒΑ της ΕΕ με γειτονικές χώρες ή περιοχές, για παράδειγμα με τη μορφή υποδομών, στόλου ή τομεακών ενισχύσεων·

14. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και να ενθαρρύνει τη ζήτηση για διαφάνεια και ιχνηλασιμότητα, διασφαλίζοντας λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την προέλευση, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα των θαλασσινών προϊόντων· τονίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν πρότυπα αγοράς που θα εγγυώνται ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τα θαλασσινά και τα θαλάσσια προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι πληρούν συγκρίσιμα περιβαλλοντικά κριτήρια και κριτήρια βιωσιμότητας·

15. ζητεί την άμεση άρση των κανονιστικών φραγμών στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής που εμποδίζουν τις προσπάθειες απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και την ανανέωση του στόλου, με ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των αλιευτικών στόλων στις ΕΑΠ·

Περιβαλλοντική και επιστημονική πρωτοπορία

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ στην παγκόσμια διακυβέρνηση των ωκεανών, ιδίως μέσω του ρόλου της στη δημιουργία του συνασπισμού υψηλών φιλοδοξιών για τη βιοποικιλότητα πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας από 52 χώρες· ζητεί την ταχεία κύρωση και εφαρμογή της συμφωνίας στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία και βιώσιμη διαχείριση της ανοικτής θάλασσας·

17. ζητεί την προώθηση από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ενός διεθνούς μορατόριουμ στην εξόρυξη ανοικτής θαλάσσης, μεταξύ άλλων μέσω της διεθνούς αρχής των θαλάσσιων βυθών, έως ότου η ολοκληρωμένη επιστημονική έρευνα καταδείξει ότι οι εν λόγω δραστηριότητες μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης χωρίς να

προκαλείται απώλεια βιοποικιλότητας ή υποβάθμιση των οικοσυστημάτων· παροτρύνει όλες τις χώρες να εφαρμόσουν την αρχή της προφύλαξης και να στηρίξουν αυτό το μορατόριουμ στο πλαίσιο της παγκόσμιας περιβαλλοντικής ευθύνης·

18. ζητεί μετ' επιτάσεως τον ταχύ χαρακτηρισμό προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών στην Ανταρκτική, συμπεριλαμβανομένης της Θάλασσας του Γουέντελ και της Ανταρκτικής Χερσονήσου· καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει ενεργά αυτές τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές στο πλαίσιο μιας ισορροπημένης απάντησης στις αυξανόμενες φιλοδοξίες άλλων παγκόσμιων παραγόντων σε αυτές τις περιοχές·

19. υποστηρίζει τη δέσμευση του ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς να θεσπίσει μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία παρατήρησης των ωκεανών ως ακρογωνιαίο λίθο για τη βελτίωση της κατανόησης και της διαχείρισης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων· ζητεί ενισχυμένη συνεργασία εντός της ΕΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας για την ενδυνάμωση της θαλάσσιας επιστημονικής συνεργασίας και την ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στην ωκεανογραφία·

Εμπορική πολιτική και παγκόσμια διακυβέρνηση των ωκεανών

20. τονίζει την ευθύνη της ΕΕ να διατηρήσει τον ηγετικό της ρόλο στα διεθνή φόρουμ μέσω της προώθησης της πολυμερούς προσέγγισης, της συνεργασίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες και του καθορισμού παγκόσμιων προτύπων για τη θαλάσσια βιωσιμότητα και τον θεμιτό ανταγωνισμό·

21. εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση που εγκρίθηκε από την ειδική επιτροπή αλιείας για τη θέσπιση μακροπρόθεσμων ρυθμίσεων μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου, με την οποία χορηγείται πλήρης αμοιβαία πρόσβαση στα αλιευτικά ύδατα έως τις 30 Ιουνίου 2038· ζητεί από την Επιτροπή να παραμείνει σταθερή κατά τυχόν μονομερών αποφάσεων που θα περιόριζαν de facto την πρόσβαση των αλιέων της ΕΕ στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου·

22. καλεί την ΕΕ να εντείνει τη συνεργασία της με τη Νορβηγία μέσω της συζήτησης στρογγυλής τραπέζης υψηλού επιπέδου για την αλιεία και τους ωκεανούς για την επίλυση εκκρεμών ζητημάτων και τη διασφάλιση δίκαιων και ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των αλιέων της ΕΕ και της Νορβηγίας·

23. καλεί την Επιτροπή να παράσχει μεγαλύτερη νομική σαφήνεια σχετικά με τις μη βιώσιμες αλιευτικές πρακτικές που θα μπορούσαν να προκαλέσουν μέτρα επιβολής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών περιορισμών, όπως απαγορεύσεις εισαγωγών, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίζει τις μη βιώσιμες πρακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο·

Δημοσιονομικά και θεσμικά μέτρα

24. επιμένει σθεναρά στην ανάγκη για σημαντική χρηματοδότηση της ωκεάνιας διπλωματίας, ιδίως προκειμένου να διατηρηθεί ένας στρατηγικός αλιευτικός τομέας· σημειώνει με ανησυχία ότι οι προτάσεις για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπουν χρηματοδότηση ύψους μόλις 2 δισεκατομμυρίων EUR για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια για την περίοδο 2028-2034, ποσό που αντιστοιχεί μόλις στο ένα τρίτο του προηγούμενου επιπέδου χρηματοδότησής του·

25. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι αλιείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη στη γαλάζια οικονομία έχουν αποτελεσματική και απλούστερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικά μέσα, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, το οποίο στηρίζει τις επενδύσεις σε μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία, και ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας της ΕΕ – η Ευρώπη στον κόσμο, ο οποίος στηρίζει την ωκεάνια διπλωματία και τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και συμπληρωματικές πηγές χρηματοδότησης, όπως το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το REPowerEU, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων·

°

° °

26. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η θαλάσσια οικονομία της Ευρώπης αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ευημερίας της: η γαλάζια οικονομία συνεισφέρει 250 δισ. ευρώ ετησίως σε ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, στηρίζει 5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, καθώς και τη λειτουργία του παγκόσμιου εμπορίου, με το 90 % της αξίας του διεθνούς εμπορίου και το 80 % του εξωτερικού εμπορίου της ΕΕ να μεταφέρονται διά θαλάσσης και το 99 % της διηπειρωτικής διαδικτυακής κυκλοφορίας να μεταφέρεται μέσω υποθαλάσσιων καλωδίων.

Η αλιεία μικρής κλίμακας αποτελεί τη ραχοκοκαλιά πολλών παράκτιων κοινοτήτων, παρέχοντας οικονομικά μέσα διαβίωσης, διατηρώντας τις παραδόσεις και διασφαλίζοντας την επισιτιστική ασφάλεια, αλλά αντιμετωπίζει μείωση της ανανέωσης των γενεών και μη ελκυστικές συνθήκες εργασίας. Ειδικότερα, ο αλιευτικός στόλος της Μεσογείου αποτελείται κυρίως από σκάφη μικρής κλίμακας που αντιπροσωπεύουν περίπου το 80 % του συνολικού στόλου της ΕΕ στην περιοχή, και αντιμετωπίζει ήδη πολλαπλές προκλήσεις που επηρεάζουν την ελκυστικότητα και την κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα του τομέα.

Η κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΠ) αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ και ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της ΕΕ για την επισιτιστική ασφάλεια και το περιβάλλον, με βάση την περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα, την περιφερειακή συνεργασία και τη λήψη επιστημονικά τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Η ΕΕ έχει τη μεγαλύτερη αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) στον κόσμο και έχει ήδη δεσμευτεί για τη διαφύλαξη των πόρων της για τις μελλοντικές γενιές. Η ΕΕ, λοιπόν, βρίσκεται σε μοναδική θέση ώστε να ηγηθεί της παγκόσμιας διακυβέρνησης των ωκεανών λόγω του θαλάσσιου μεγέθους της, του οικονομικού βάρους της και της νομικής και ρυθμιστικής ηγεσίας της.

Η ωκεάνια διπλωματία δεν αποτελεί πλέον προαιρετικό εργαλείο εξωτερικής πολιτικής, αλλά στρατηγική αναγκαιότητα για την ασφάλεια, το εμπόριο, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την οικονομική ανθεκτικότητα της Ευρώπης. Ένας συνεκτικός Χάρτης της ΕΕ για την ωκεάνια διπλωματία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να επηρεάσει τους εμπορικούς εταίρους, να δημιουργήσει δεσμευτικές υποχρεώσεις βιωσιμότητας, να διασφαλίσει τη δίκαιη πρόσβαση στα αποθέματα και να καταστήσει αποδοτικότερες τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές.

Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια αποτελούν στρατηγικά πλεονεκτήματα για την επισιτιστική ασφάλεια και την αγροτική ανάπτυξη. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η ευρύτερη ταυτότητα και ο ρόλος των αλιέων ως θεματοφυλάκων του θαλάσσιου περιβάλλοντος, συνεισφερόντων στον περιβαλλοντικό τουρισμό και κινητήριων δυνάμεων της τοπικής ανάπτυξης στις παράκτιες κοινότητες. Τα περιβαλλοντικά μέτρα δεν πρέπει να υπονομεύουν την κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα.

Η υπερβολική εξάρτηση από τις εισαγωγές θαλασσινών πρέπει να μετριαστεί μέσω πολιτικών αυτάρκειας με τη συμμετοχή τρίτων χωρών για την τήρηση ισοδύναμων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προτύπων, καθώς και για την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού. Πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της ναυτιλίας σε τομείς όπως ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οργάνωση της αλυσίδας εφοδιασμού θαλασσινών, η κυκλική οικονομία

και η διαφοροποίηση στο πλαίσιο της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

Η εμπιστοσύνη μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της αλιείας και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ πρέπει να αποκατασταθεί μέσω της βελτίωσης της διαφάνειας, της αξιολόγησης και της συμμετοχής στις διαδικασίες ανάπτυξης πολιτικής. Είναι ουσιαστικής σημασίας η διεθνής επιστημονική συνεργασία και η αύξηση των επενδύσεων στη θαλάσσια έρευνα για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και τη στήριξη της χάραξης τεκμηριωμένης πολιτικής.

Η στενή συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες είναι ζωτικής σημασίας π.χ. μέσω της Εθνικής Υπηρεσίας Ωκεανών και Ατμόσφαιρας (NOAA) και αποτελεί αναγνώριση του ρόλου των διατλαντικών εταιρικών σχέσεων στην προώθηση της διακυβέρνησης και της επιστήμης των ωκεανών. Η αποχώρηση των ΗΠΑ από διάφορους πολυμερείς οργανισμούς είναι λυπηρή και έχει αποδυναμώσει τη συλλογική δράση.

Η κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΠ) πρέπει να υποστηρίζεται από επαρκή και σταθερή χρηματοδότηση για την επίτευξη των στόχων της.